

***Odostomia scalaris* Macgillivray autochthoon
verzameld in de haven van Vlissingen**

door

A. F. MULDER (Haarlem) en H. DE VUYST (Vlissingen)

Tussen de byssusdraden van *Mytilus edulis* verzamelden wij op 4 September 1951 in de haven van Vlissingen vele levende exemplaren van *Odostomia scalaris*. Voor zover bekend is dit de eerste autochthone vondst in ons land.

De Belgische auteur PELSENEER beschreef in 1914 de levenswijze van *Odostomia scalaris*. In de Fauna van Nederland (Mollusca Gastropoda Prosobranchia et Pulmonata) wordt deze soort door VAN BENTHEM JUTTING vermeld.

Doordat *Odostomia scalaris* uitsluitend parasitair op mossels leeft, is haar verspreiding aan het voorkomen van *Mytilus* gebonden. Het slakje, waarvan de schelp slechts 4 mm hoog wordt, is voorzien van een sterk verlengde snuit (proboscis). Vele exemplaren tegelijk kunnen, gezeten op de randen van een geopende mossel, deze door middel van de lange zuigsnuit gemakkelijk leegzuigen. Omtrent de levenswijze van vele andere soorten van het geslacht *Odostomia* is nog niets bekend.

Van de exemplaren, die wij te Vlissingen verzamelden, waren slechts enkele groter dan 2 mm. Door hun geelwitte kleur en glanzend oppervlak vielen zij onmiddellijk tussen de mossels op. Behalve tussen de byssusdraden, zaten zeer veel slakjes in lange rijen langs de schelpranden van de mossels, die we met een krabnet in grote kluiten tegelijk ophaalden. Het viel ons op, dat wij er zoveel dode mossels tussen vonden. Of deze nu alle het slachtoffer waren van de *Odostomia*'s of ook gedeeltelijk van de beruchte mosselparasiet *Mytilicola intestinalis*, die daar ook voorkomt, is niet te zeggen.

Met het blote oog is het belangrijkste determinatie-kenmerk van de schelp van *Odostomia scalaris*, een tandvormige verdikking op de columella, moeilijk te onderscheiden. De schelp lijkt enigszins op die van het wadslakje (*Hydrobia*), zodat verwarring hiermee gauw mogelijk is.

In het Centraal Systeem van de Strandwerkgemeenschap van de Kon. Ned. Natuurhistorische Vereniging en de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie kwamen nog de volgende vindplaatsen van *Odostomia scalaris* voor: (van drijvende voorwerpen): Westenschouwen, Renesse en Scheveningen; (uit schelpgruis): Domburg, Schouwen, Verklikker, Hoek van Holland, Terheyde, Scheveningen en Terschelling, alles dood verzameld.

Verder is de variëteit *dubia* Jeffreys, 1858, eenmaal op het Walcherse strand dood aangetroffen (in Fauna van Nederland vermeld).

Onze *Odostomia*'s werden door Mevr. VAN DER FEEN en door de archivaris der Strandwerkgemeenschap, de Heer J. H. STOCK, gecontroleerd op juiste determinatie.

LITERATUUR

- BENTHEM JUTTING, TERA VAN, 1933. Mollusca: Gastropoda Prosobranchia et Pulmonata. Fauna v. Ned., Afl. 7.
- FRETTER, V., & A. GRAHAM, 1949. The structure and mode of life of the Pyramidellidae, parasitic Opisthobranchs. Journ. Marine Biol. Ass. Un. Kingdom, vol. 23, blz. 493—532.
- PELSENEER, P., 1914. Ethologie de quelques *Odostomia* et d'un Monstrillide parasite d'un d'eux. Bull. Sci. France et Belg., vol. 48, blz. 1—14.